

РЕШЕНИЕ

№ 6325

гр. София, 02.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 23 състав,
в публично заседание на 18.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **7599** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр. чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на С. Н. Н. срещу изричен отказ рег. №6996/09.07.21 г. на ГДИН /вх.№2366/13.07.21 г. на Затвора-С./ на главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, постановен по молба вх.№М-604/28.06.2021 г. на жалбоподателя, с която е поискал на основание чл.76, ал.1 ЗИНЗС, чл.6, ал.2 ППЗИНЗС, § 1, т.1 и т.5 ДР на АПК, §1 и 2, б.“в“ ДР на ЗА, чл.4 ЗДОИ и чл.41, ал.1 КРБ копие от „Правила и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода“, утвърдени от главния директор на ГДИН на основание чл.162 ППЗИНЗС.

Наведеното основание за оспорване следва да се квалифицира, като противоречие с материалноправните норми-чл.146, т.4 АПК. Осъществяването му е подробно аргументирано в жалбата.

В о.с.з. пред АССГ жалбоподателят лично и чрез пълномощника си-адв.И. поддържа жалбата и моли за нейното уважаване, както и за присъждането на направените за съдебното производство разноски.

Отнетинкът-главният директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ /ГДИН/ не депизира писмен отговор, не изпраща представител в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Административен съд-София- град, след като обсъди релевираните с жалбата

основания, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното от фактическа и правна страна:

С. Н. Н. изтърпява наказание лишаване от свобода в Затвора-гр.С..

С. Н. е подал молба, заведена с вх.№М-604/28.06.2021 г. по описа на ГДИН, с която е поискал от главния директор на ГДИН на основание чл.76, ал.1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, чл.6, ал.2 от Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ППЗИНЗС/, § 1, т.1 и т.5 ДР на АПК, § 1 и 2, б.„в“ ДР на ЗА, чл.4 ЗДОИ и чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България копие от „Правила и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода“, утвърдени от главния директор на ГДИН на основание чл.162 ППЗИНЗС.

По молбата, гл.директор на ГДИН е изпратил до началника на Затвора-С. писмо рег.№6996/09.07.2021 г., в което е изложено следното: „Уведомете лишения от свобода С. Н. Н., който е подал молба до главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, че същата е разгледана. Искането на лишения от свобода да му бъдат предоставени „Правила и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода“ се оставя без уважение, тъй като същите са предназначени за ползване от работещите в пенитенциарната институция.“

С оглед на своето съдържание, писмото обективира волеизявление за изричен отказ за предоставяне на поисканата информация.

При тези фактически установявания, съдът обуславя следните правни изводи:

Преценката за допустимост на жалбата е осъществена с определението от з.з. на 21.09.2021 г. и не е налице изменение на обсъжданията, което да налага преповтарянето ѝ.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Единственото изискване за законосъобразност по чл.146 АПК спазено с оспорения акт е това по т.1 от същия-за компетентност на издателя му.

Прякото ръководство и контролът върху дейността на местата за лишаване от свобода и пробационните служби се осъществяват от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е юридическо лице към министъра на правосъдието със седалище С.-чл.12, ал.1 и ал.2 ЗИНЗС.

Главният директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" ръководи, координира, контролира и отговаря за цялостната дейност на главната дирекция и териториалните ѝ служби-чл.13, ал.2, т.1 ЗИНЗС. В това си качество, той е задължен субект по чл.3, ал.1 ЗДОИ.

По отношение изискването за форма, върнатата оценка изисква да се признае, че са налице съществени пороци при мотивирането на акта-единственото, което е посочено от органа е, че „Правила и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода са предназначени за ползване от работещите в пенитенциарната институция.“ Последното би могло най-много да бъде ценено като извод, но не представлява факт, чието подвеждане към хипотезата на приложима правна норма да поражда упражненото от органа правомощие. Още по-малко е посочено приложеното от органа правно основание за постановения от него отказ. Последното съпоставено с обсъжданията, че в сезиращата ответника молба са посочени множество правни основания за предоставянето на поисканата

информация, навежда на извод за произволно упражняване на властнически правомощия.

Достъпът до обществена информация е субективно право, предоставено на физическите и юридическите лица от Конституцията - чл. 41, ал. 1 и 2, във вр. с чл. 4, ал. 1 и 3 ЗДОИ. К. законодател е този, който с оглед на значението на правото на достъп до информация за съществуването на конституционно установения ред, е формулирал същото като право на всеки. Понятието "всеки" в чл. 41, ал. 1 от Конституцията, казва К. съд в своето решение № 7 от 4.06.1996 г. на Конституционния съд по конституционно дело № 1/1996 г., „очевидно поставя правото да се търси, получава и разпространява информация в общия контекст на комуникационните права“, т.е. на свободата на словото, което „представлява един от фундаменталните принципи, върху които се гради всяко демократично общество, и едно от основните условия за неговия напредък и за развитието на всеки човек“. Правото на всеки на достъп до информация е част от „цялостната конституционна защита на различните аспекти на процеса на свободна комуникация“. Именно поради тази същност на правото на достъп до информация К. съд изрично подчертава изключителната важност „на това да се даде възможност релевантната за управлението на обществените процеси информация да бъде достойна на всеки, който иска да я получи“.

Главният директор на ГДИН не може да не е наясно, че лишените от свобода могат да се ползват от правата си, с изключение на правата, от които са лишени с присъда, които са им отнети или ограничени изрично със закон, правата, чието упражняване е несъвместимо с действието на присъдата и изпълнението на наказанието. Правото на достъп до обществена информация не е сред изключенията.

Съгласно чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена информация е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Според чл.9, ал.1 ЗДОИ обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна - официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл.10/, а служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11/. Достъпът до официална информация, която се съдържа в нормативни актове, и до друга официална информация в случаите, когато това е предвидено със закон или по решение на органа, който я е създал, се осигурява чрез обнародването им /чл.12, ал.1 и ал.2/, а достъпът до официална информация извън случаите по ал.1 и 2 е свободен и се осъществява по реда на този закон. Според чл.13 ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен и се осъществява по реда на този закон, при спазване на ограниченията по ал.2 и отчитане на хипотезите по ал.4 – случаите на надделяващ обществен интерес.

Поисканата с процесното заявление информация има характера на обществена по смисъла на чл.2, ал.1 ЗДОИ- свързана е с обществения живот и ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение за дейността на задължения субект.

Действително в закона липсва легално определение на понятието обществен живот, но с оглед целта на закона следва да се възприеме, че това е всяка информация, която е свързана с живота на обществото. Необходимо е не само информацията да е

свързана с живота на обществото, но и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект. Т.е. информацията трябва да е обвързана с правомощията и дейността на органа, защото само тогава тя би могла да притежава сочената от закона специална цел.

За съда няма съмнение, че търсената със заявлението информация има характер на официална обществена информация, тъй като се съдържа в акт на задължения субект-арг. от чл.162 ППЗИНЗС, на който се е позовал изрично и самият заявител. Съгласно посочената норма, Правила и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода се утвърждават от главния директор на ГДИН.

Тук е мястото да бъде посочено, че съдът изиска от ответника Правилата и методически указания за работата на самодейните органи на лишените от свобода /Правилата/, утвърдени от него. След като се запозна с тяхното съдържание, не може да не посочи пълната необоснованост на извода на ответника, че същите са предназначени за ползване от работещите в пенитенциарната институция, като предвид отказа му да ги предостави на лишен от свобода, очевидно гл.директор счита, че същите не са адресати на тези Правила. Изводът му е неверен не само поради липсата на връзка със съдържанието на Правилата, а и поради противоречието му с чл.2, т.3 ЗИНЗС, Раздел IV ЗИНЗС, ППЗИНЗС, Раздел V Самодейни органи на лишените от свобода, в който е и систематичното място на нормата на чл.162.

Съдът не констатира никакво легитимно основание за постановяването на отказ по молбата на жалбоподателя за предоставяне на исканата информация, в предпочитаната от него форма- копие /на хартиен носител/.

Само за пълнота на мотивите, съдът сочи, че жалбоподателят Н. има право на поисканата информация и на основание по чл.76, ал.1, вр. чл.2 ЗИНЗС, без оглед приложимостта на ЗДОИ, на което основание също се е позовал в сезиращата ответника молба.

По изложените съображения, незаконосъобразния отказ се отменя, а делото като преписка се изпраща за ново произнасяне на ответника при спазване на дадените по-горе указания по прилагането на закона.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК своевременно заявеното искане на жалбоподателя за присъждане на разноски е основателно и следва да бъде уважено за доказан им размер-510 лева, от които 10 лева заплатена държавна такса и 500 лева-зплатено възнаграждение за защита, осъществена от един адвокат.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 23-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ отказ рег. №6996/09.07.21 г. на ГДИН /вх.№2366/13.07.21 г. на Затвора-С./ на главния директор на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, постановен по молба вх.№М-604/28.06.2021 г. на С. Н. Н..

ИЗПРАЩА делото като преписка на главния директор на Главна дирекция

„Изпълнение на наказанията“ за ново произнасяне по молба вх.№М-604/28.06.2021 г. на С. Н. Н., в 7-ДНЕВЕН СРОК от съобщаване на решението, при съобразяване с дадените в мотивите към него задължителни указания по прилагането на закона.
ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, със седалище в [населено място] да заплати на С. Н. Н. с ЕГН [ЕГН] сумата в размер на 510 /петстотни и десет/ лева, разноси по делото.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване /чл.40, ал.3 ЗДОИ/.
Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл.137 АПК.

СЪДИЯ: